

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 766/2022
06.09.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бате Цветковића, председника већа, Мирољуба Томића, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић и Светлане Томић Јокић, чланова већа, са саветником Ирином Ристић, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног Александра Јовичића, због кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Јовичића, адвоката Драгише Радовановића, поднетом против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу К. бр. 10/20 од 19.11.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 82/2022 од 12.05.2022. године, у седници већа одржаној дана 06.09.2022. године, једногласно је донео

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног Александра Јовичића, адвоката Драгише Радовановића, поднет против правноснажних пресуда Вишег суда у Прокупљу К. бр. 10/20 од 19.11.2021. године и Апелационог суда у Нишу Кж1 82/2022 од 12.05.2022. године, у односу на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) и члана 439. тачка 1) Законика о кривичном поступку, док се захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног у преосталом делу, **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Прокупљу К. бр. 10/20 од 19.11.2021. године, окривљени Александар Јовичић оглашен је кривим због извршења кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ и осуђен на казну затвора у трајању од 5 година и 6 месеци, у коју му је урачунато време provedено у притвору од 12.02.2020. године до 24.06.2020. године, и на новчану казну у износу од 100.000,00 динара коју је дужан да плати у року од 3 месеца од дана правноснажности пресуде под претњом принудног извршења, а уколико исту не плати у остављеном року, суд ће је заменити казном затвора, тако што ће за сваких започетих 1.000,00 динара новчане казне одредити један дан казне затвора. Према окривљеном је изречена мера безбедности одузимања предмета и одлучено је о трошковима кривичног поступка, а како је то ближе опредељено у изреци пресуде.

Пресудом Апелационог суда у Нишу Кж1 82/2022 од 12.05.2022. године, одбијене су као неосноване жалбе Вишег јавног тужиоца у Прокупљу и бранилаца окривљеног Александра Јовичића и пресуда Вишег суда у Прокупљу К. бр. 10/20 од 19.11.2021. године, потврђена.

Против наведених правноснажних пресуда захтев за заштиту законитости поднео је бранилац окривљеног Александра Јовичића, адвокат Драгиша Радовановић, у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд усвоји захтев за заштиту законитости, побијане пресуде укине и предмет врати првостепеном или другостепеном суду на поновно одлучивање или исте преиначи и према окривљеном Александру Јовичићу одбије оптужбу или истог ослободи од оптужбе.

Након што је примерак захтева за заштиту законитости, у смислу члана 488. став 1. ЗКП, доставио Републичком јавном тужиоцу, Врховни касациони суд је одржао седницу већа о којој, у смислу члана 488. став 2. ЗКП, није обавестио јавног тужиоца и браниоца, јер веће није нашло да би њихово присуство седници било од значаја за доношење одлуке.

На седници већа, Врховни касациони суд је размотрио списе предмета са пресудама против којих је захтев за заштиту законитости поднет, те је по оцени навода у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, док је у преосталом делу недозвољен.

Бранилац окривљеног у захтеву истиче битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП и наводи да се побијане пресуде заснивају на доказима на којима се по закону не могу заснивати. Образлажући повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП бранилац наводи да су незаконити сви изведени докази који су произашли из незаконитог „претресања возила без наредбе суда“.

Изнети наводи захтева за заштиту законитости су неосновани, а ово из следећих разлога:

Одредбом члана 286. став 1. ЗКП прописано је ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере да се пронађе учинилац кривичног дела... да се открију и обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ... а у ставу 2. истог члана прописано је да у циљу испуњења дужности из става 1. полиција може: да тражи потребно обавештење од грађана, да изврши потребан преглед превозних средстава, путника и пртљага, ... да предузме друге потребне мере и радње, те да о чињеницама и околностима које су утврђене приликом предузимања појединих радњи и предметима који су пронађени или одузети, а могу бити од интереса за кривични поступак, саставе записник или службену белешку.

Одредбом члана 147. ЗКП прописано је да ће орган поступка предмете који се морају одузети по кривичном закону или могу послужити као доказ у кривичном

поступку привремено одузети и обезбедити њихово чување, док је одредбама члана 150. ЗКП прописано да се лицу од кога су предмети одузети издаје потврда у којој ће се ти предмети описати, навести где су пронађени, од кога се одузимају као и својство и потпис лица које радњу спроводи.

Из списка предмета произилази да су овлашћена службена лица дана 12.02.2019. године око 20,30 часова, приликом контроле теретног моторног возила марке „...“, рег. ознаке .., којим је управљао овде окривљени, од стране полицијских службеника ПС ..., у предњем делу товарног простора камиона испод балираног сена пронашли осам већих пакета испуњених зељастом биљном материјом налик на опојну дрогу „марихуану“, о чему су обавестили заменика Вишег јавног тужиоца Драгишу Обрадовића по чијем усменом налогу је донето и решење о задржавању овде окривљеног Александра Јовичића, да је донето и решење о задржавању у трајању до 48 сати у односу на овде окривљеног, да је лице приведно у ПУ Прокупље, где му је уз потврду о привремено одузетим предметима извршено одузимање предмета ближе одређених у потврди, поред осталог и осам пакета од најлона и платна испуњених зељастом материјом налик на опојну дрогу марихуану у бруто тежини свих пакета од 139,2 кг, као и да је о догађају обавештен заменик Вишег јавног тужиоца који је наложио поред осталог и вештачење наведене биљне материје, а након тога и подношење одговарајуће кривичне пријаве. На описани начин су овлашћена службена лица обавили радњу у смислу члана 286. став 2. ЗКП.

Сходно изнетом, у конкретном случају није ни обављено претресање возила, како то погрешно закључује бранилац, већ преглед возила, у складу са чланом 286. ЗКП, о чему је обавештен јавни тужилац, а што призилази из саме кривичне пријаве Ку број 90/20, ЛС 9/20 од 14.02.2020. године, те сходно изнетом ни потврда о привремено одузетим предметима не представља незаконит доказ, с обзиром да је издата од стране Полицијске управе у Прокупљу као надлежног органа, да је овлашћено службено лице ПУ Прокупље, поступајући на основу члана 147. ЗКП, приликом предузимања потребних мера из члана 286. став 1. и 2. ЗКП, од окривљеног привремено одузело биљну материју налик на опојну дрогу. Наведена потврда је сачињена у складу са одредбом члана 150. ЗКП и потписана од стране окривљеног, без примедби и овлашћеног службеног лица. Такође, записник о вештачењу не представља незаконит доказ, обзиром да је вештачење извршено од стране институције која је за то надлежна, а по налогу Вишег јавног тужиоца.

Имајући у виду да су овлашћена службена лица критичном приликом поступала у складу са својим овлашћењима из члана 286. став 1. ЗКП (ако постоје основи сумње да је извршено кривично дело за које се гони по службеној дужности, полиција је дужна да предузме потребне мере, поред осталог да се открију или обезбеде трагови кривичног дела и предмети који могу послужити као доказ...), да су обавила преглед возила у складу са одредбом члана 286. став. 2. ЗКП и да су, у складу са одредбом члана 286. став. 4. ЗКП, обавестили јавног тужиоца (констатовано у кривичној пријави где стоји да је јавни тужилац дао налог да се лице задржи), напред изнети наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног, којима се указује на повреду закона из члана 438. став 2. тачка 1) ЗКП, су неосновани.

Бранилац окривљеног у поднетом захтеву за заштиту законитости, као разлог подношења нумерише и повреде закона из члана 439. тачка 1) и 2) ЗКП, које образлаже наводима да у конкретном случају нису остварени сви елементи општег појма кривичног дела – објективни и субјективни, те да је изрека првостепене пресуде непотпуна, јер не садржи одлучну чињеницу за постојање кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога и то да биљна материја и поред чињенице да садржи психоактивну супстанцу и да се налази на листи опојних дрога и психоактивних супстанци „представља варијетет и врсту канабиса која може да произведе ТХЦ више од 0,3%“, из којих разлога, по ставу одбране, нема ни предметног кривичног дела.

Изнетим наводима захтева за заштиту законитости се, по ставу Врховног касационог суда, указује само на повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, и исти су оцењени као неосновани, а ово из следећих разлога:

Из изреке правноснажне пресуде произилазе сви битни елементи кривичног дела неовлашћена производња и стављање у промет опојних дрога из члана 246. став 1. КЗ за које је окривљени правноснажним пресудама оглашен кривим, јер је окривљени Александар Јовичић, у време, месту и начин ближе опредељеном у изреци пресуде неовлашћено ради продаје преносио супстанцу која је проглашена за опојну дрогу и то „*Cannabis sativa*“ у нето количини од 128.362,6 грама која у себи садржи психоактивну супстанцу у масеном уделу већем од 0,3% ТХЦ (тетрахидроканабинол) која се налази на списку психоактивних контролисаних супстанци и Правилника о утврђивању списка психоактивних контролисаних супстанци („Сл. гласник РС“ бр. 38/19 од 31.05.2019. године), при чему је био свестан забрањености дела и хтео његово извршење, а поступао је у стању урачунљивости са умишљајем.

Сходно изнетом, из изреке правноснажне пресуде, произилазе како објективни тако и субјективни елементи кривичног дела из члана 246. став 1. КЗ, за које је окривљени оглашен кривим, из којих разлога су супротни наводи захтева за заштиту законитости браниоца окривљеног оцењени као неосновани.

У преосталом делу захтев за заштиту законитости је недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у преосталом делу захтева за заштиту законитости нумерише и образлаже повреду закона из члана 438. став 1. тачка 11) ЗКП, и указује на повреду закона из члана 441. став 1. ЗКП, наводима да је одлука о казни затвора и новчаној казни неправилна, јер је код околности од којих зависи одмеравање кривичне санкције суд дужан да утврди не само њихово постојање већ је дужан да утврди њихов конкретан смисао и значај за одлуку о кривичној санкцији. Када су у питању отежавајуће околности на страни окривљеног првостепени суд није могао да узима раније осуде, јер је реч о различитим кривичним делима, као и чињеницу да је последња осуда била 2014. године.

Како члан 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац, сходно правима која у поступку има, у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност

подношења овог ванредног правног лека због повреде закона из члана 438. став 1. тачка 11) и члана 441. став 1. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у напред наведеном делу оценио као недозвољен.

Из изнетих разлога, Врховни касациони суд је на основу члана 491. и члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП, донео одлуку као у изреци ове пресуде.

Записничар-саветник
Ирина Ристић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Бата Цветковић, с.р.